

області психології людської поведінки, форм спілкування та психологічних особливостей особистості, достатній рівень компетенції щодо використання нових інформаційних технологій тощо.

Передовий закордонний досвід ефективного використання бізнес-моделі франчайзингу свідчить про необхідність її популяризації у вітчизняній практиці. Асоціація франчайзингу України вважає, що популяризації та розвитку франчайзингу, вирішенню проблем щодо підготовки кадрів сприятимуть: перш а школа франчайзингу, навчальні семінари, програми стажувань, магістерські програми, системи корпоративних, інформаційних та галузевих семінарів, програми індивідуальних консультацій та менторства, участь у виставкових заходах, телевізійні ефіри на каналі Franch TV та ін.

Отже, бізнес-модель франчайзингу характеризується комплексним характером відносин, достатньо високим рівнем їх прозорості, перевагами взаємовигідних системних зв'язків, забезпечує кращі результати операційної діяльності завдяки використанню досягнень НТП та інтенсифікації всього технологічного процесу.

Т.А. Федотова, канд. екон. наук, доц. (ДНУ ім. О. Гончара, Дніпро)

К.Д. Хіба (ДНУ ім. О. Гончара, Дніпро)

К.Ю. Гергель (ДНУ ім. О. Гончара, Дніпро)

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ФАКТОР РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

На сьогодні розвиток виробництва, підтримка високого рівня конкурентоспроможності розвинених країн вимагає у використанні виробничого процесу інновацій. Розробка або впровадження інновацій може здійснюватися якщо є наявність необхідного обсягу ресурсів, формування них здійснює вплив на інвестиційний процес. Комплексний розвиток вищезгаданих двох напрямів становить інноваційно-інвестиційний процес, що дає можливість формувати ресурси і їх використання для розвитку інновацій.

Сучасні інноваційний та інвестиційний процеси є не легкими, для них необхідно багато висококваліфікованих спеціалістів для здійснення розробки та впровадження заходів, пов'язаних з їх реалізацією та досягненням поставлених цілей. Необхідність обґрунтування напрямів формування ресурсів для інвестиційної

діяльності, визначення основних напрямків взаємодії суб'єктів інноваційно-інвестиційного процесу з потенційними джерелами інвестиційних ресурсів, вибору факторів розвитку інноваційно-інвестиційного процесу обумовлює актуальність теми дослідження.

Дослідженням інноваційно-інвестиційного процесу займалися такі вчені, як Л.К. Корецька, Т.П. Плішка, С. В. Шастун, І.Є. Лозинський, Е.А. Шмальченко, А.А. Семенова, І.І. Марущак, М.І. Лещенко, В.А. Дьомін, В.А. Кошелев, А.З. Хуснутдинов, Ю.В. Лисенко. Вчені внесли вагомий вклад в розвиток теорії і практики інноваційно-інвестиційного процесу, обґрунтували безліч умов для його розвитку, однак питання підвищення ефективності даного процесу, структуризації джерел інвестиційних ресурсів для його здійснення, виділення факторів його успішного розвитку все ще залишаються актуальними.

Визначення поняття «інноваційно-інвестиційного процесу» в сучасній літературі зустрічається рідко. Найчастіше автори приділяють більше уваги інноваційному або інвестиційному процесам окремо, а також процесу управління інноваціями. Розглянемо існуючі трактування інноваційно-інвестиційного процесу, які розглядають в єдності інвестиції та інновації.

Інноваційно-інвестиційний розвиток в виробництва стає одним із тих факторів що відіграє важливу роль у розвитку і підвищенні конкурентоспроможності. Одними з головних причин що гальмують даний процес в Україні це є невирішеність багатьох питань організаційного, фінансового і нормативно – правового забезпечення. Як вказано в документі «Концептуальні засади стратегії розвитку промисловості України на період до 2017 року» основним з чинників інноваційно-інвестиційних змін по етапах може бути зростання в реалізації загального обсягу промислової продукції частки галузей інноваційно-інвестиційного сектора (насамперед машинобудування) до 32% в 2017, відповідно до 31% – секторів споживчих товарів, зниження частки енергосировинного сектора до 37%. Частка інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції необхідно підняти до 30–35% в 2017 [1].

У підвищенні конкурентоспроможності економіки України необхідно розвивати мережеву форму співпраці суб'єктів для того щоб посилити взаємодію цих суб'єктів і об'єднання їх ресурсів. В основному це стосується малих і середніх підприємств територіально-виробничої системи. Створення вищезгаданої системи дозволить активізувати інноваційну діяльність, для бізнесу та просування нових продуктів, об'єднання окремих продуктів технологічними ланцюжками виникнуть нові можливості. Розвиток мереж вплине на

зміну характеру конкуренції, збільшить її дієвість і ефективність, посилить взаємовигідне співробітництво. Оскільки завдання підтримки конкурентоспроможності перейде до мереж в цілому, то виникне колективна зацікавленість в досягненні високих показників конкурентоспроможності. До того ж участь у мережах дозволить їх членам застосовувати взаємодопомоги, використовувати свій досвід і загальні ресурси для вирішення проблем, які особливо важливі для суб'єктів, які тільки почали свій бізнес. Все це дуже важливо в умовах економічної кризи, коли перед Україною стоїть завдання виходу з цієї ситуації.

Крім того, до чинників розвитку інноваційно-інвестиційного процесу можна додати наступні:

- створення спеціалізованої кредитної установи;
- субсидування, пільгове оподаткування та кредитування;
- розвиток кредитної кооперації;
- розвиток лізингових відносин;
- використання методів прискореної амортизації;
- успішна реалізація державних програм розвитку;
- підвищення частки власних коштів в структурі ресурсів;
- розвиток ринку;
- суворий аудит ефективності реалізації державних програм [2].

Можливість реалізації інноваційно-інвестиційного процесу відображає інноваційно-інвестиційний потенціал, який містить в собі елементи інноваційного потенціалу, інвестиційного потенціалу, а також елементи ресурсного потенціалу в перспективному напрямі. Таким чином, в інноваційно-інвестиційний потенціал входять: фінансовий потенціал, кадровий потенціал, матеріальний потенціал, технічний потенціал, інформаційний потенціал, організаційний потенціал, науковий потенціал і технологічний потенціал. Як правило, кожен з представлених потенціалів оцінюється окремо і згодом складається загальна, інтегральна оцінка сукупного інноваційно-інвестиційного потенціалу [3].

Інноваційно-інвестиційний процес являє собою складну систему з безліччю взаємодіючих напрямків і впливають на нього факторів. Сьогодні в Україні особливої важливості набуває державна підтримка даного процесу внаслідок низької інвестиційної привабливості та низького рівня розвитку інноваційної діяльності.

Інновація означає зміни в економіці, промисловості, суспільстві, в поведінці покупців, виробників, працівників. Тому вона завжди повинна орієнтуватися на ринок, керуватися його потребами.

Для здійснення підприємством інноваційної діяльності воно повинно мати таку структуру і такий настрій, які сприяли б створенню

атмосфери підприємництва, атмосфери сприйняття нових сприятливих можливостей.

Основні орієнтири інноваційно-інвестиційного розвитку України свідчать про цілком реальну можливість досягти конкретних і вагомих результатів в утвердженні інноваційної моделі розвитку. Саме держава поряд з прямими методами інноваційної підтримки підприємств може задіяти різні непрямі методи, підвищують сприйнятливість підприємств до інновацій. Насамперед через прийняття законодавчих та нормативних актів.

На сучасному етапі економічного розвитку інвестиційна та інноваційна політика відіграють важливу роль, як на макро, так і на мікрорівні. По суті, вони визначають майбутнє країни в цілому, майбутнє окремого суб'єкта господарювання і є локомотивом у розвитку економіки. У зв'язку з чим, багато економістів ставлять питання про продуману економічну політику держави. Правильна інвестиційна політика держави і зокрема підвищення інвестиційної привабливості є запорукою успішного розвитку країни в цілому, є її важливою складовою. Держава тут виступає в багатьох ролях: кредитора, гаранта, законодавця, регулятора і багатьох інших.

Крім того, збільшення інвестиційної активності є необхідною умовою розвитку економіки. Воно досягається за допомогою зростання обсягів реалізованих інвестиційних ресурсів і найбільш ефективного їх використання в пріоритетних сферах матеріального виробництва та соціальної сфери. Інвестиції формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі та зумовлюють конкурентні позиції країн на світових ринках. При цьому далеко не останню роль для багатьох держав, особливо що виринаються з економічного та соціального неблагополуччя, відіграє залучення іноземного капіталу у вигляді прямих капіталовкладень, портфельних інвестицій та інших активів [4].

Сучасний етап розвитку економіки характеризується важливим прискоренням темпів науково-технічного прогресу, який обумовлює постійні зміни в структурі і динаміці суспільних потреб і, як наслідок, загострює конкуренцію в пропозиції нових товарів та послуг, а також поліпшення їх якісних характеристик.

У зв'язку з цим стійкість економічного становища більшості суб'єктів господарювання значною мірою визначається темпами і масштабами здійснення інноваційної діяльності, яка дозволяє своєчасно і швидко реагувати на умови конкурентної боротьби, які постійно змінюються, шляхом використання різноманітних нововведень, забезпечуючи більш якісне і повне задоволення потреб ринку.

Тому розвиток інноваційної сфери, через яку просуваються у виробництво досягнення науково-технічного прогресу, є особливо

актуальною областю, яка потребує серйозної уваги з боку галузевих органів управління та інших суб'єктів господарювання, які беруть участь в інноваційних процесах. Сучасний інноваційний процес має складний багатоаспектний характер. Застосування тієї чи іншої моделі інноваційного процесу в великій мірі залежить від системи макро- і мікроекономічних умов ділової активності конкретних економічних агентів – учасників сучасного інноваційного процесу.

Питання управління інноваційною діяльністю на мікрорівні є деталізацією завдання вироблення методів управління конкурентоспроможністю підприємства через інноваційну складову, тобто теоретико-прикладних основ формування методології побудови управлінських моделей інноваційного процесу підприємств в сучасних умовах економічного розвитку країни.

Список використаних джерел

1. Статистична інформація. Наука та інновації [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність / Т. В. Майорова. – К., 2004. – 376 с.
3. Альгина М. В. Инновационный потенциал экономической системы и его оценка [Электронный ресурс] / М. В. Альгина, В. А. Боднар // Современные технологии управления. – 2011. – № 1 (1). – Режим доступа : <http://sovman.ru/article/0101/>.
4. Титаренко Г. Б. Особливості фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні / Г. Б. Титаренко, С. В. Степова // Інноваційна економіка. – 2012. – № 10.

М.В. Чорна, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

М.О. Рєзник, студ. (*ХДУХТ, Харків*)

СТРАТЕГІЯ «БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ»: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ РИТЕЙЛУ

Традиційна теорія визначає основою розвитку ринкової системи господарювання саме конкуренцію, а єдиним шляхом розвитку підприємства – успіх у конкурентній боротьбі. Проте розробники «Стратегії блакитного океану» У.Ч. Кім та Р. Моборн стверджують, що єдиний метод перемогти конкуренцію – припинити намагатися її перемогти. Відповідно до їх теорії «червоні океани» – це існуючі